

NOTAT

Sag
20185000041

Enhed
Metoder og virkemidler

Ansvarlig:
Kamilla Hansen

Oktober 2018
Side 1/9

Sammenlignende analyse af udvidede risikobaserede tilsyn og tidligere indsatser

1. Indledning og problemstilling

Denne analyse sammenligner de udvidede risikobaserede tilsynsindsatser (URT) fra 2016 med de tidligere psyk-indsatser (2013-2015) og de særlige tilsynsindsatser (2011-2015). Formålet med analysen er at sammenligne afgørelsesniveauet i URT med de tidligere indsatser inden for psykisk arbejdsmiljø og muskel- skeletbesvær (MSB). Der er ikke tale om en måling af effekten af de forskellige indsatser på arbejdsmiljøet, men udelukkende en sammenligning af afgørelsesniveauet i de forskellige typer af tilsynsindsatser.

Arbejdstilsynets midlertidige bevilling til særlige tilsynsindsatser blev delvist udfaset i 2016. I 2016 blev midlerne i stedet anvendt til udvidede risikobaserede tilsyn. De midlertidige bevillinger, der finansierede psyk-indsatserne bortfaldt ved udgangen af 2015. For at sikre, at AT fortsat bevarede et særligt fokus på psykisk arbejdsmiljø og MSB, videreførte AT fra 2016 nogle af de gode erfaringer fra de særlige tilsynsindsatser og psyk-indsatser til en udvidet udgave af det risikobaserede tilsyn kaldet URT. De gode erfaringer, der blev videreført i URT, var bl.a. at tilsynene gennemføres i udvalgte, særligt belastede brancher, et målrettet fokus på psykisk arbejdsmiljø og MSB, en særlig målrettet uddannelse af tilsynsførende (fx brancherettet undervisning) samt ekstra tid til et grundigt og målrettet tilsyn. På den måde har URT erstattet de tidligere psyk-indsatser og særlige indsatser.

Afgørelsesniveauet for psykisk arbejdsmiljø og til dels også for MSB er karakteriseret ved at være lavt, hvilket vurderes at hænge sammen med, at det kan være vanskeligt at afdække arbejdsmiljøet og afgive afgørelser på disse områder – snarere end at hænge sammen med, at problemerne ikke eksisterer. Det kan på denne baggrund være interessant at undersøge afgørelsesniveauet i URT i forhold til de tidligere indsatser inden for ergonomisk og psykisk arbejdsmiljø.

2. Beskrivelse af de tre typer af tilsyn

2.1. Udvidet risikobaseret tilsyn (2016-2018)

Formålet med URT er at gøre en ekstra grundig og målrettet indsats for at afdække eventuelle arbejdsmiljøproblemer vedrørende psykisk arbejdsmiljø og MSB. Samtidig skal tilsynene motivere virksomhederne til at løse problemerne, og de skal understøtte, at erfaringer og læring spredes. Virksomhedens ergonomisk arbejdsmiljø (MSB)

afdækkes ved, at udvalgte arbejdsprocesser og arbejdsstillinger/bevægelser observeres, mens det psykiske arbejdsmiljø som hovedregel afdækkes ved gruppesamtaler. URT gennemføres som udgangspunkt på et selvstændigt tilsynsbesøg, der udføres i forlængelse af et risikobaseret tilsyn (RT). I nogle tilfælde kan URT dog også gennemføres i forlængelse af det første besøg. Tidspunktet for URT-besøget aftales med virksomheden. URT gennemføres i brancher, som er udtaget til RT, og som har en særlig høj risiko for enten langtidssygefravær, overbelastning i forhold til MSB eller overbelastning i forhold til det psykiske arbejdsmiljø.

2.2. Psyk-indsatser (2013-2015)

Formålet med psyk-indsatserne var at afdække arbejdsmiljøproblemer udelukkende vedr. psykisk arbejdsmiljø. Indsatserne blev gennemført inden for særligt nedslidningstruede brancher og jobgrupper, der har særlige udfordringer med vold, trusler og høje følelsesmæssige krav. Jobgrupperne blev knyttet til de brancher, hvor de hyppigst var ansat. Inden for de udvalgte brancher udvalgte tilsynscentre dernæst, hvilke virksomheder der skulle have besøg under psyk-indsatserne. Udvælgelsen af virksomheder skete på baggrund af virksomhedshistorik om virksomhedens psykiske arbejdsmiljø, fx tidligere ulykker, erhvervs sygdomme, påbud og klager samt på baggrund af lokalt kendskab i tilsynscentre. Det vil sige, at der var tale om en slags ”håndholdt” udvælgelse af de virksomheder, hvor der med størst sandsynlighed kunne være udfordringer med det psykiske arbejdsmiljø.

Psyk-indsatserne var karakteriseret ved, at der var afsat tid til en grundig afdækning af det psykiske arbejdsmiljø. Forud for tilsynsbesøget blev virksomheden kontaktet af den tilsynsførende med det formål, at den tilsynsførende kunne danne sig et overblik over virksomheden, i form af oplysninger om p-enheden og p-enhedens psykiske arbejdsmiljø, således at tilsynsbesøget kunne målrettes bedst muligt, samt at indgå aftale om gruppesamtaler. Alle tilsynsbesøgene var anmeldte.

2.3. De særlige indsatser (2011-2015)

Formålet med de særlige indsatser var ved hjælp af dialog og vejledning at afdække arbejdsmiljøproblemer vedr. psykisk arbejdsmiljø og MSB. Indsatserne rettede sig mod brancher og jobgrupper, hvor der var særlig risiko for nedslidning. De særlige indsatser blev derfor gennemført i nedslidningstruede brancher, hvor der var en særlig risiko for sygefravær, førtidspension eller efterløn. Arbejdstilsynet udvalgte virksomheder på baggrund af virksomhedshistorik, fx data om afgørelser og ud fra lokalkendskab i Arbejdstilsynets tilsynscentre. Der var således i nogen grad tale om en ”håndholdt” udvælgelse af de virksomheder, hvor der med størst sandsynlighed var problemer. I sammenligning med psyk-indsatserne var der dog tale om en mindre specifik selektion, fordi der skulle besøges et større antal af virksomheder.

De særlige indsatser tog udgangspunkt i en metode, hvor virksomhederne blev besøgt af to gange med en længere periode mellem de to besøg.

Det første besøg var primært et vejledningsbesøg, hvor AT vejledte om, hvordan virksomheden kunne arbejde videre med sine problemer inden for ergonomisk og

psykisk arbejdsmiljø. AT gennemgik og kontrollerede ikke arbejdsmiljøet som ved almindeligt tilsyn, men kunne reagere med forbud ved overhængende og betydelig fare eller med strakspåbud.

På andet besøg drøftede AT med virksomheden, hvordan virksomheden siden første besøg havde arbejdet videre med de emner, der var blevet vejledt om på første besøg. Samtidig blev det ergonomiske og psykiske arbejdsmiljø gennemgået og kontrolleret, og der blev givet påbud ved konstatering af væsentlige arbejdsmiljøproblemer.

Det første vejledningsbesøg var anmeldt, mens der for hver indsats blev foretaget en konkret vurdering af, om det andet besøg skulle være uanmeldt eller anmeldt.

3. Analyse

Analysen består af to delanalyser. Første delanalyse sammenligner URT i 2016 med de tidligere psyk-indsatser fra 2013-2015.

Anden delanalyse sammenligner URT i 2016 med de særlige indsatser, der er foretaget i 2011-2015. Grundet metoden i de særlige indsatser, hvor der først var et vejledningsbesøg og efterfølgende et ”kontrolbesøg”, er det vanskeligt meningsfuldt at sammenligne de særlige indsatser med URT i forhold til afgørelsesniveauet, da der som udgangspunkt ikke blev givet afgørelse på første besøg. Det er dog alligevel forsøgt gjort i delanalyse 3.2, og det er derfor ved gennemlæsningen af analysen vigtigt at have metoden i de særlige indsatser i mente.

3.1. Delanalyse 1: URT sammenlignet med psyk-indsatser

Analysen bygger på 679 virksomheder, der har fået udvidede risikobaserede tilsyn i 2016 samt på 572 virksomheder, der har fået psyk-indsats i 2013-2015. Tilsyn, der er forsøgt besøgt, indgår ikke i analysen. Datatrækket for begge indsatser er foretaget ultimo februar 2018. For at kunne sammenligne URT med de tidligere psyk-indsatser er der kun medtaget de brancher, der både har fået URT i 2016 og psyk-indsatser. Det drejer sig om branchen ’Folkeskoler o. lign.’ samt branchegrupperne ’Døgninstitutioner og hjemmepleje’¹ og ’Hospitaler’.

Det overordnede analysespørgsmål er, om URT i lige så høj grad som psyk-indsatserne medfører afgørelser vedr. det psykiske arbejdsmiljø.

Dette gøres ved at sammenligne, hvor stor en andel af virksomhederne, der har fået mindst en psyk-afgørelse og mindst en psyk-vejledning i både URT og psyk-indsatser. Dette er gjort nedenfor i tabel 1.

¹ Brancherne ’Flygtninge- og asylcentre’ samt ’Husholdninger med ansat medhjælp’ under branchegruppen Døgninstitutioner og hjemmepleje indgår ikke i analysen, da der ikke både er gennemført URT (i 2016) og psyk-indsatser i brancherne.

Tabel 1: Andelen af virksomheder, der har fået hhv. mindst én psyk-afgørelse og psyk-vejledning i URT (2016) og psyk-indsatser (2013-2015).

Side 4/9

	Antal virksomheder		Andel virksomheder m. min. én PSYK afg.		Andel virksomheder m. min. én PSYK vejl.	
	Psyk-indsatser	URT	Psyk-indsatser	URT	Psyk-indsatser	URT
Folkeskoler o. lign.	131	255	38,9	18,0	42,0	33,7
Døgninstitutioner og hjemmepleje	367	359	37,1	13,6	28,3	30,4
Hospitaller	74	65	58,1	38,5	43,2	43,1
Total	572	679	40,2	17,7	33,4	32,8

Note:

Psyk-indsatserne i 'Folkeskoler o. lign.' er gennemført i 2015. I 'Døgninstitutioner og hjemmepleje' er der gennemført psyk-indsatser i brancherne 'Plejehjem' og 'Hjemmehjælp' i 2013, og i 2014 er der gennemført psyk-indsatser i de resterende brancher under Døgninstitutioner og hjemmepleje. Psyk-indsatserne på 'Hospitaller' er gennemført i 2014.

Det fremgår af tabel 1, at der i psyk-indsatserne inden for alle brancher er givet psyk-afgørelser til en større andel af virksomheder end i URT. Samlet set for alle tre brancher er der i psyk-indsatserne 40,2 pct. af virksomhederne, der har fået mindst én psyk-afgørelse mod 17,7 pct. i URT. Tabellen viser endvidere, at andelen af virksomheder med mindst en psyk-vejledning er lidt højere i psyk-indsatserne (33,4 pct.) end i URT-indsatserne (32,8 pct.).

Det markant højere afgørelsesniveau inden for psyk-indsatserne går igen, når man ser på de enkelte brancher; Folkeskoler, Døgninstitutioner og hjemmepleje og Hospitaller.

Analysen viser desuden, at blandt de virksomheder, der har fået psyk-afgørelser, er der i psyk-indsatserne givet *flere* psyk-afgørelser end i URT. Blandt de virksomheder, der har fået psyk-afgørelser er der afgivet 160 psyk-afgørelser pr. 100 virksomheder i psyk-indsatserne, mens tallet for URT er 136 psyk-afgørelser pr. 100 virksomheder. Med andre ord gives der i psyk-indsatserne ikke alene psyk-afgørelser til en større andel af virksomhederne – de, der har fået psyk-afgørelser, har også fået *flere* psyk-afgørelser.

Der er nedenfor set på mulige forklaringer på, hvorfor der er et højere afgørelsesniveau i psyk-indsatserne end i URT.

Forskelle i virksomhedsstørrelse og brancher

Forskellen i afgørelsesniveauet kunne i princippet skyldes variationer i virksomhedsstørrelse og branche mellem URT og psyk-indsatserne, men dette er ikke tilfældet. En analyse viser nemlig, at når der tages højde for variationer i virksomhedsstørrelse og branche, ligger afgørelsesniveauet for psykisk arbejdsmiljø signifikant højere i psyk-indsatserne end i URT svarende til de førnævnte procenter (40,2 pct. mod 17,7 pct.).

Når man sammenligner URT med psyk-indsatserne indenfor de enkelte brancher, viser analysen ligeledes, at afgørelsesniveauet i psyk-indsatserne i Folkeskoler o. lign. samt i Døgninstitutioner og hjemmepleje er signifikant højere end i de tilsvarende URT-brancher, når der tages højde for variationer i virksomhedsstørrelse. Der er ikke lavet en tilsvarende analyse for Hospitaller, da antallet af besøgte hospitaller i begge indsats er for lille, og størrelsesfordelingen er den samme i begge indsatstyper.

Anvendt tid

En anden mulig forklaring på det højere afgørelsesniveau i psyk-indsatserne kan være, at der er blevet anvendt længere tid på psyk-indsatserne end på URT.

Side 5/9

En opgørelse viser, at der i gennemsnit er blevet brugt 19,9 timer pr. tilsynsforløb i psyk-indsatserne, mens tallet pr. tilsynsforløb i URT er 16,3 timer. Disse gennemsnitstal dækker over, at halvdelen af psyk-indsatserne varer mellem 12 og 22 timer, mens halvdelen af URT-forløbene varer mellem 8 og 24 timer. Desuden er der inden for URT en større andel af korte tilsynsforløb end i psyk-indsatserne, men samtidig er det maksimale tidsforbrug på et tilsynsforløb også højere i URT end i psyk-indsatserne.

Der er endvidere set på tidsforbruget på de tilsyn, hvor der gives psyk-afgørelser og de tilsyn, hvor der ikke gives psyk-afgørelser, jf. tabel 2.

Tabel 2: Gennemsnitligt timeforbrug pr. tilsynsforløb. Psyk-indsatser og URT.

Gennemsnitligt timeforbrug pr. forløb				
	Psyk-indsatser		URT 2016	
	Forløb m. psyk.afg.	Forløb u. psyk.afg.	Forløb m. psyk.afg.	Forløb u. psyk.afg.
Døgninstitutioner og hjemmepleje	18,8	15,0	21,1	12,6
Hospitaler	49,7	26,6	73,6	29,0
Folkeskoler o. lign.	21,6	16,5	21,5	10,3
Total	25,2	16,4	32,2	12,9

Af ovenstående tabel 2 ses det, at det i begge indsatser er sådan, at der bruges længere tid på tilsyn, hvor der afgives psyk-afgørelser end på tilsyn, hvor der ikke gør. Et højere timeforbrug ser altså ud til at hænge sammen med en højere sandsynlighed for psyk-afgørelser. Det kan dog ikke vides med sikkerhed, om det er sådan, at mere tid medfører flere afgørelser, eller om det er omvendt – at tilsyn på virksomheder, hvor der findes anledning til at afgive en psyk-afgørelse tager længere tid.

I psyk-indsatserne anvendes der i gennemsnit 25,2 timer på tilsyn med psyk-afgørelser, mens der i URT anvendes 32,2 timer. Det højere gennemsnitlige timeforbrug i URT ser i særdeleshed ud til at være drevet af et højt timeforbrug indenfor Hospitaler. Det kan umiddelbart undre, at timeforbruget er højere i URT, når der gives færre psyk-afgørelser i URT end i psyk-indsatserne. Her er det væsentligt at have for øje, at URT-timerne *både* anvendes til at afdække det psykiske arbejdsmiljø og det ergonomiske arbejdsmiljø (muskel- og skeletbesvær), hvorimod psyk-indsatserne udelukkende havde fokus på at afdække det psykiske arbejdsmiljø. Set i det lys vurderes det, at der i URT er brugt kortere tid på afdækning af det psykiske arbejdsmiljø på de tilsyn, hvor der er afgivet afgørelser. Det hænger godt sammen med, at der i URT gives færre psyk-afgørelser pr. 100 virksomhed (136 psyk-afgørelser pr. 100 virksomheder med afgørelser) end i psyk-indsatserne (160 psyk-afgørelser pr. 100 virksomheder med afgørelser).

Ser man på tidsforbruget på de tilsyn, hvor der *ikke* gives afgørelser, så viser tabel 2, at der anvendes færre timer i URT end i psyk-indsatsen. Dog anvendes der indenfor Hospitaler lidt flere timer, men set i lyset af at denne tid også anvendes på afdækning af det ergonomiske arbejdsmiljø, så vurderes tiden også at være lavere her.

Det højere timeforbrug inden for psyk-indsatserne på de forløb, hvor der *ikke* er afgivet afgørelser tyder på, at brugt mere tid på at afdække det psykiske arbejdsmiljø i psyk-indsatserne end i URT. Det kan være et fingerpeg om, at der er sket en grundigere afdækning af det psykiske arbejdsmiljø i psyk-indsatserne og at dette er en forklaring på det højere afgørelsesniveau i psyk-indsatser.

Mulige forklaringer på forskelle i afgørelsesniveauet

Alt i alt peger ovenstående analyser på, at afgørelsesniveauet i psyk-indsatserne er højere end i URT, og at det ikke kan forklares ud fra branche- og størrelsesforskelle. Analyserne peger på, at det kan have en betydning, at der er brugt mere tid på afdækningen af det psykiske arbejdsmiljø i psyk-indsatsmetoden end i URT-metoden.

Det kan ikke ud fra data ses, hvilke andre årsager der er til forskellen i afgørelsesniveauet.

Det vurderes, at den tidsmæssige forskydning af gennemførelsen af indsatserne har en betydning for resultaterne. Mens de særlige psyk-indsatser, der er i fokus i denne analyse blev gennemført i perioden 2013-2015, blev URT gennemført i 2016. Der er således *ikke* tale om en sammenligning af to indsatser, hvor omstændighederne kan siges at være ens og kan sammenlignes en til en.

Fx kan en del af forklaringen være, at den mindre andel af afgørelser i URT (2016) i forhold til de tidligere særlige psyk-indsatser (2013-2015) er en del af en generel tendens til, at færre virksomheder får psyk-afgørelser i perioden.

Fra 2014 skete et generelt fald i andelen af virksomheder, der fik en psyk-afgørelse. Data fra det risikobaserede tilsyn viser, at afgørelsesniveauet faldt fra 2014 til 2015 og om end det steg igen i 2016 var niveauet fortsat signifikant lavere end i 2014 og 2013. Tilsynet peger på, at en forklaring på denne tendens kan hænge sammen med et større fokus på kvalitet i afgørelserne og en deraf følgende mindre risikovillighed. Denne mindre risikovillighed i forhold til afgivelse af afgørelser underbygges af, at der i samme periode afgives flere vejledninger om psykisk arbejdsmiljø.

Erfaringer fra tilsynscentrene er, at der er flere forhold, der vurderes at kunne bidrage til en forklaring. Fx vurderes det, at metoden til at udvælge virksomhederne har en betydning. URT blev gennemført på virksomheder, der var udvalgt til risikobaserede tilsyn via en risikovurdering af arbejdsmiljøproblemer generelt (indeksmodellen) og via en stikprøve. Udvælgelsen af virksomhederne i psyk-indsatserne var mere håndholdt, hvilket betød, at det var muligt at lave en nøjere vurdering af, om virksomheden havde problemer i det psykiske arbejdsmiljø ud fra virksomhedshistorik, pressedækning og lokalt kendskab.

En erfaring er også, at psyk-indsatserne er gået et spadestik dybere i forhold til URT. Psyk-indsatserne var præget af kun at have fokus på ét arbejdsmiljøemne, det psykiske

arbejdsmiljø, samt af en mere dybdegående afdækning af det psykiske arbejdsmiljø. Dette afspejles i det højere tidsforbrug i psyk-indsatserne på virksomheder, hvor der ikke er givet afgørelser. I URT er der et bredere fokus, hvor det indledende RT besøg skal afdække alle væsentlige arbejdsmiljøproblemer, der er relevant for branchen og hvor det efterfølgende URT både har fokus på MSB og psykisk arbejdsmiljø.

Tilsynet peger desuden på, at deres branchespecifikke erfaringer har ændret sig over perioden. Fx er det erfaringen at der på nogle hospitaler er en tendens til, at der er blevet forebygget bedre over perioden og at der derfor er færre steder, hvor der er overtrædelser. En anden erfaring er, at nogle hospitaler i de senere år har valgt at deltage med ledelsesrepræsentanter i de gruppesamtaler, som de tilsynsførende afholder, hvilket gør det vanskeligt at indsamle de data, der skal lægge til grund for en psyk-afgørelse.

3.2. Delanalyse 2: URT sammenlignet med de særlige indsatser

Analysen bygger på 3.114 virksomheder, der har fået URT i 2016 samt 2.860 virksomheder, der har fået særlige indsatser i 2011-2013 og i 2015. Tilsyn, der er forsøgt besøgt, indgår ikke i analysen. Datatrækket for både URT og de særlige indsatser er foretaget ultimo februar 2018. For at kunne sammenligne URT med de særlige indsatser er der kun medtaget de brancher, der både har fået URT i 2016 og særlige indsatser. Det drejer sig om branchegrupperne Døgninstitutioner og hjemmepleje², Rengøring³, Transport af passagerer⁴, Anlægsarbejde⁵, Opførelse og nedrivning af byggeri samt Færdiggørelse af byggeri.⁶

Det er vanskeligt meningsfuldt at sammenligne URT med de særlige indsatser i forhold til afgørelsesniveauet, da metoden i disse indsatser indebærer, at der udgangspunkt ikke skal gives afgørelser på første besøg i de særlige indsatser, med mindre der er tale om forbuds- eller stakspåbudssituationer. Afdækningen af arbejdsmiljøet med henblik på at give afgørelser skulle først ske på andet besøg efter at virksomheden havde haft mulighed for at løse evt. arbejdsmiljøproblemer. I URT bliver afgørelserne afgivet med det samme uden at virksomheder først får mulighed for at løse evt. arbejdsmiljøproblemer. For at give et overblik over afgørelsesniveauet for psykisk arbejdsmiljø og ergonomisk arbejdsmiljø (MSB) i de to indsatser, er det alligevel gjort nedenfor i tabel 3.

² Brancherne 'Døgninstitutioner for børn og unge', 'Familiepleje', 'Flygtninge- og asylcentre' samt 'Husholdninger med ansat medhjælp' indgår ikke i analysen, da der ikke både er gennemført URT (i 2016) og særlige tilsynsindsatser i brancherne.

³ Brancherne 'Kombinerede serviceydelser', 'Skorstensfejning' og 'Renserier, selvbetjeningsvaskerier mv.' indgår ikke i analysen, da der ikke både er gennemført URT (i 2016) og særlige tilsynsindsatser i brancherne.

⁴ Brancherne 'S-togstrafik, metro og andre nærbaner', 'Passagertransport med regional- eller fjertog', 'Sø- og kysttransport af passagerer', 'Charter- og taxifyvning', 'Transport af passagerer ad indre vandveje' og 'Ruteflyvning' indgår ikke i analysen, da der enten ikke er gennemført URT (i 2016) og særlig tilsynsindsatser i brancherne eller både ikke er gennemført URT (i 2016) og særlige tilsynsindsatser i brancherne.

⁵ Brancherne 'Anlæg af broer og tunneller' og 'Anlæg af vandveje, havne, diger og dæmninger' indgår ikke i analysen, da der ikke både er gennemført URT (i 2016) og særlige tilsynsindsatser i brancherne.

⁶ Branchen 'Stukkatørvirksomhed' indgår ikke i analysen, da der ikke både er gennemført URT (i 2016) og særlige tilsynsindsatser i branchen.

Tabel 3: Andelen af virksomheder, der har fået henholdsvis mindst én MSB-afgørelse, psyk-afgørelse og psyk-vejledning i URT (2016) og særlige indsatser (2011-2015).

	Antal virksomheder		Virksomheder m. min. én MSB afg.		Virksomheder m. min. én PSYK afg.		Virksomheder m. min. én PSYK vejl.	
	Særlige indsatser	URT	Særlige indsatser	URT	Særlige indsatser	URT	Særlige indsatser	URT
Døgninstitutioner og hjemmepleje	421	295	5,2	17,6	8,6	13,9	28,3	31,9
Rengøring	351	296	1,7	8,1	0,6	0	2,3	2,7
Transport af passagerer	267	64	0	7,8	0,4	4,7	2,2	9,4
Anlægsarbejde	361	216	0	4,2	0	0	1,9	5,1
Opførelse og nedrivning af byggeri	873	1362	1,1	3,7	0,1	0,1	2,1	3,7
Færdiggørelse af byggeri	587	881	1,0	2,0	0	0	2,2	3,3
Total	2860	3114	1,5	5,1	1,4	1,5	6,0	6,4

Note: De særlige indsatser i Døgninstitutioner og hjemmepleje er gennemført i 2011. I Rengøring er de særlige indsatser gennemført i 2012-2013, og de særlige indsatser i Transport og passagerer er gennemført i 2012. Alle de særlige indsatserne i bygge- og anlægsbrancherne er gennemført i 2014 og 2015.

Tabel 3 viser andelen af virksomheder, der ved hhv. URT og særlige indsatser har fået mindst en MSB-afgørelse, mindst en psyk-afgørelse og mindst en psyk-vejledning. Det fremgår af tabellen, at der for alle seks branchegrupper er en større andel af virksomheder, der har fået mindst en MSB-afgørelse blandt de virksomheder, der har fået URT (5,1 pct.) sammenlignet med de virksomheder, der har fået særlige indsatser (1,5 pct.). En analyse viser, at når der tages højde for variationer i virksomhedsstørrelse og branche, er MSB-afgørelsesniveauet i URT signifikant højere end MSB-afgørelsesniveauet i de særlige indsatser.

For så vidt angår virksomheder, der har fået mindst en psyk-afgørelse, er andelen af virksomheder omtrent ens samlet set for alle branchegrupper på tværs af særlige indsatser og URT. En analyse viser dog, at psyk-afgørelsesniveauet er signifikant højere i URT end i de særlige indsatser, men det højere afgørelsesniveau er i særdeleshed båret af et højere afgørelsesniveau inden for Døgninstitutioner og hjemmepleje i URT. Dette fremgår af tabel 3, der viser, at 13,9 pct. af virksomhederne i branchegruppen Døgninstitutioner og hjemmepleje har fået mindst en psyk-afgørelse ved URT mod 8,6 pct. ved de særlige indsatser

I forhold til andelen af virksomheder, der har fået mindst en psyk. vejledning ved hhv. særlige indsatser og URT, er andelen af virksomheder samlet set for alle branchegrupper næsten ens – dog med enkelte variationer inden for branchegrupperne på tværs af indsatserne.

Forskelle i tilsynsmetoderne

Når afgørelsesniveauet for URT og særlige indsatser sammenlignes, er det væsentligt at være opmærksom på, at de to metoder er meget forskellige. Den væsentligste forskel er, at der ved særlige indsatser blev gennemført et indledende besøg af vejledende

karakter. Virksomheden blev vejledt i, hvordan den kunne arbejde videre med eventuelle arbejdsmiljøproblemer inden for psykisk arbejdsmiljø og MSB. På andet besøg fulgte AT op på, hvordan virksomheden havde arbejdet videre med de emner, der blev vejledt om på første besøg. Det var således først på andet besøg, at virksomhedens psykiske arbejdsmiljø og MSB blev kontrolleret og førte til eventuelle afgørelser. Særegnet ved de særlige indsatser var dermed, at fokus var på dialog og vejledning i, hvordan virksomheden selv kunne arbejde med sine arbejdsmiljøproblemer.

På den måde adskiller metoden for de særlige indsatser sig fra URT, hvor eventuelle arbejdsmiljøproblemer kontrolleres uden forudgående vejledning. Det er derfor forventeligt, at der gives færre afgørelser i de særlige indsatser end i URT, da virksomhederne i de særlige indsatser har haft tid og mulighed for at løse de arbejdsmiljøproblemer, de forudgående var blevet vejledt i.

Grundet de to forskellige metoder er det endvidere forventeligt, at der er anvendt længere tid pr. tilsynsforløb for de særlige indsatser sammenlignet med URT. En opgørelse viser, at der gennemsnitlig er blevet anvendt 9,8 timer i de særlige indsatser, mens tallet pr. tilsynsforløb for URT er 3,8 timer i gennemsnit. Gennemsnitlig anvendes der altså mere end dobbelt så lang tid pr. tilsynsforløb i de særlige indsatser sammenlignet med URT.